

ปัญหากฎหมายในการบังคับชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560

รับเข้าระบบ	: 11/7/2561
พิจารณา	: 17/4/2562
วันตอบรับบทความ	: 16/6/2562

วิชุดา ธนมิตรามณี¹

บทคัดย่อ

บทความเรื่องปัญหากฎหมายในการบังคับชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความเป็นมาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและหน้าที่รัฐในการให้การศึกษาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพื่อศึกษาปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหามูลค่าเกี่ยวกับหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ประเด็นที่ 1 การค้าประกันได้มีการกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครองของผู้กู้สามารถเป็นผู้ค้าประกันได้ ซึ่งให้ความเป็นจริงแล้วบุคคลเหล่านี้มักจะมีฐานะยากจนเช่นเดียวกับผู้กู้ ดังนั้นหากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้และไปบังคับเอาจากผู้ค้าประกันก็จะไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีฐานะยากจนเช่นเดียวกับลูกหนี้ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเป็นหนี้สูญ แต่หากมีการกำหนดให้ผู้ค้าประกันให้ต้องเป็นบุคคลอื่นนอกเหนือจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กู้แล้วก็จะเป็นการเพิ่มภาระและอุปสรรคให้แก่ผู้กู้ เนื่องจากไม่สามารถหาบุคคลมาค้าประกันได้ อันจะส่งผลทำให้ไม่สามารถกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้ ประเด็นที่ 2 ปัญหาหนี้ค้างชำระและการฟ้องร้องบังคับคดี พบว่ามีจำนวนไม่น้อยที่ผู้กู้ไม่ยอมชำระหนี้เงินคืนให้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) หลังจากสำเร็จการศึกษาหรือพ้นสภาพตามที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กำหนด ซึ่งมีสาเหตุอันเนื่องมาจากกฎหมายที่ใช้บังคับยังไม่มีมาตรการลงโทษที่เด็ดขาดจนผู้กู้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าค้างชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาระยะเวลาการปลดหนี้และการติดตามข้อมูลฐานะของผู้กู้เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วพบว่ายังมีช่องว่างทำให้สามารถหลีกเลี่ยงการคืนเงินดังกล่าวเนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้กู้ได้ และในกรณีที่ผู้กู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วประกอบอาชีพอิสระก็จะเป็นการยากที่จะเข้าถึงฐานข้อมูลการเสียภาษีในกรณีที่ผู้กู้นั้นหลีกเลี่ยงการเสียภาษีด้วย หรือแม้แต่กรณีที่ผู้กู้ทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ หากผู้กู้ไม่แจ้งข้อมูลการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา หัวหน้างานก็จะไม่สามารถทราบถึงข้อเท็จจริงเพื่อทำการหักเงินได้พึงประเมินของผู้กู้ตามที่กฎหมายกำหนดได้ สุดท้ายประเด็นที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสุจริตของผู้กู้ที่พบว่ามีช่องว่างของกฎหมายที่ทำให้ผู้กู้บางคนซึ่งมิใช่ผู้ที่ขาดแคลนแต่มีเจตนาไม่สุจริตแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวเพื่อให้เข้ากับคุณสมบัติของผู้ที่สามารถยื่นกู้เงินกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้ เนื่องจากเพียงมีการนำเอกสารการรับรองรายได้ของครอบครัวที่ทำการรับรองโดยบุคคลที่กฎหมายกำหนด

¹ อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. aeae106@gmail.com

ไปยื่นก็สามารถนำไปประกอบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้ ซึ่งในความเป็นจริงผู้รับรองส่วนมากได้รับทราบรายได้ของครอบครัวจากตัวของผู้กู้เองเท่านั้น จึงทำให้เกิดช่องว่างอันเป็นปัญหากฎหมายอีกประการ

ดังนั้น หากมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เกิดความรัดกุมเกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังที่เสนอมาก็จะทำให้เกิดประโยชน์และใช้แก้ปัญหาข้างต้นได้ ซึ่งในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษามากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ยังคงมีความไม่ชัดเจนและมีปัญหาอันอาจนำไปสู่ความขัดแย้งตลอดจนคดีพิพาทเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ซึ่งบทความนี้อาจใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาวิจัยให้ละเอียดต่อไป

คำสำคัญ การบังคับชำระหนี้ กองทุนเงินให้กู้ยืม การศึกษา

Legal Problem in Mandatory Settlement of Educational Loan Fund: A Study on the Act on Fund for Education Loan B.E. 2560

received : 11/7/2561

revised : 17/4/2562

accepted: 16/6/2562

Wichuda Tanamitramanee¹

Abstract

Legal Problem in Mandatory Settlement of Educational Loan Fund: A Study on the Act on Fund for Education Loan B.E. 2560. Aims to study the history, concepts and principles of Educational Loan Fund and the state duty to provide education according to the constitutional law, study the legal problems related to Educational Loan Fund, and find a solution to the problem of debt from loan agreement for education

According to the study, it is found that, firstly, the parents, who guaranteed the borrowers, are often poor as well as borrowers; hence, there is a risk of bad debt. On the other hand, if there is a limitation that guarantor shall be someone other than father, mother or parents of the borrowers, it may increase the burden and obstacles for borrowers because they cannot find the person to guarantee. Secondly, there are many borrowers who refuse to repay the loan to the Fund for Education after graduation, drop out or have been forced to quit the university due to the law does not have absolute punishment for borrowers to afraid of default. Besides, following up the borrower's status at the time of graduation, there are still gaps that prevent them from being returned because the borrower's data cannot easily access. Finally, there is a gap that some borrowers, who are not shortlisted, have dishonest intentions to provide false information about their family income in order to meet the qualification of those who can apply.

Therefore, it would be interesting to discuss and determine whether and how to solve such problems to reduce conflicts as well as disputes over loans for education. Furthermore, this article may be used as a preliminary basis for further study.

Keywords: compulsory performance loan fund education

¹ Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences , Chandrakasem Rajabhat University, E-mail: aeahe106@gmail.com

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้า (เลอลักษณ์ แสงอัมพร และสุชาติ ทวีพรปฐมกุล, 2558, หน้า 101) การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเนื่องจากเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในรัฐให้ดีขึ้น ซึ่งการศึกษานั้นถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ (กิงกาญู แก่นจันทร์, 2560, หน้า 109) ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 , 60 (1) และ 60 (3) ได้บัญญัติให้สิทธิในการศึกษาถือเป็นสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่งที่ประชาชนพึงได้รับ โดยกำหนดให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสและมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี และกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการดังกล่าวอย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยไม่ค่าใช้จ่าย ซึ่งรัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวโดยพิจารณาตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพสังคมในปัจจุบันทำให้พบว่าเพียงแค่อุปสงค์ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ดังที่กล่าวมานั้นไม่เพียงพอต่อการทำอันเป็นที่ยอมรับในสังคมที่ต้องมีการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี จึงมีผลทำให้นักเรียนที่เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาบางคนก็เป็นผู้ที่มีฐานะยากจนอันทำให้เป็นอุปสรรคของการศึกษาต่อ ด้วยเหตุผลดังกล่าวรัฐจึงได้จัดให้มีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยมีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษาขึ้นนับตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา โดยในปัจจุบันพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้นักเรียนหรือนักศึกษาที่ต้องการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทั้งสายสามัญและสายอาชีวศึกษา) จนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ รวมทั้งการศึกษานอกระบบต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรและประเภทที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือนักเรียน นักศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการหลัก สาขาวิชาที่ขาดแคลน หรือเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาที่เรียนดีเพื่อสร้างความเป็นเลิศ สามารถยื่นเรื่องเพื่อขอกู้ยืมเงินจากกองทุนได้ โดยภายหลังจากที่ได้รับการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแล้ว นักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้ว 2 ปี มีหน้าที่ที่จะต้องชำระเงินกู้ยืมคืนให้แก่กองทุนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 15 ปี นับแต่วันที่ต้องเริ่มชำระหนี้ (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2560) อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นเปิดให้มีการกู้ยืมเงินในปี พ.ศ. 2539 พบว่ามีผู้ค้างชำระหนี้เพิ่มมากขึ้นทุกปี ส่วนหนึ่งมาจากการที่ตัวผู้กู้ละเลยต่อหน้าที่ในการใช้เงินคืนให้แก่กองทุนอันมีเหตุผลเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจหรืออาจมีเหตุผลเนื่องจากการความตั้งใจของผู้กู้เงินและอีกส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะการที่รัฐได้มีการผ่อนผันการชำระหนี้ให้แก่ผู้กู้อย่างต่อเนื่องไม่ดำเนินการลงโทษแก่ผู้กู้ที่ละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง ซึ่งจากการกระทำดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ทางรัฐบาลจะจัดสรรให้กับนักเรียนและนักศึกษาในปีการศึกษาถัดไป (MoneyHub, 2560) ด้วยเหตุนี้รัฐจึงเร่งหามาตรการเพื่อให้ลูกหนี้ชำระเงินกู้ยืมดังกล่าวคืนแก่กองทุน แม้ปัจจุบันจะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ที่มีการบัญญัติเพิ่มช่องทางให้นายจ้างมีหน้าที่หักเงินได้

พึงประเมินของผู้กู้ยืมเงินซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินดังกล่าวเพื่อชำระเงินกู้ยืมคืนตามจำนวนที่กองทุนแจ้งให้ทราบ แต่จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่าในการดำเนินการดังกล่าวมีปัญหาทั้งในด้านข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอยู่หลายประการด้วยกัน ส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยังคงพบว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่เป็นลูกหนี้ของกองทุนจำนวนมากไม่ชำระหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวคืนให้แก่กองทุน ซึ่งปัญหาดังกล่าวกลายเป็นปัญหาสะสมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าในปี พ.ศ. 2560 จะได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันและเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา แต่จากการศึกษาพบว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องการค้ำประกัน ปัญหาหนี้ค้างชำระและการฟ้องร้องบังคับคดี รวมถึงปัญหาการไม่สุจริตของผู้กู้ยืม ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากตัวพระราชบัญญัติเองและจากตัวผู้กู้ที่มีเจตนาอันไม่สุจริต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาความเป็นมา แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและหน้าที่รัฐในการให้การศึกษาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
2. เพื่อศึกษาปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากฎหมายเกี่ยวกับหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

มุ่งศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 โดยมีนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมที่เป็นผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ทั้งที่กำลังศึกษาและสำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน 30 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบไปด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม รวม 30 คน ที่เป็นผู้กู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า

1. เพื่อการศึกษาความเป็นมา แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและหน้าที่รัฐในการให้การศึกษาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ตามหลักสิทธิมนุษยชนซึ่งมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 , 60 (1) และ 60 (3) ซึ่งได้กำหนดให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสและมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการดังกล่าวอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งรัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง แต่เนื่องจากสภาพสังคมที่มีการแข่งขันสูงขึ้น ทำให้การศึกษาเพียงขั้นพื้นฐานนั้นไม่เพียงพอต่อการยอมรับเข้าทำงานหากไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านอันเป็นความต้องการของหน่วยงานนั้น รัฐบาลจึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวประกอบกับการให้ความสำคัญกับการศึกษาของประชาชนและเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้นจากการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อนักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รัฐจึงได้จัดให้มีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ขึ้นโดยให้มีฐานะเป็นองค์กรของรัฐบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา โดยให้เริ่มดำเนินการกองทุนในลักษณะเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน และได้มีการตราพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ขึ้นมาบังคับใช้ (MoneyHub, 2560)

การให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาเกิดจากแนวคิดในการศึกษามาเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมโดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อประเทศเนื่องจากเมื่อประชาชนมีความรู้สูงขึ้นก็สามารถนำความรู้นั้นมาใช้ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปนั่นเอง ดังนั้น การที่รัฐเข้ามาช่วยเหลือแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนที่ยากไร้ ย่อมส่งผลดีต่อผู้เรียนดังกล่าว นอกจากทำให้มีโอกาสทางการศึกษาแล้วยังทำให้มีโอกาสทางสังคมมากยิ่งขึ้นด้วย ทั้งนี้ การให้กู้ยืมเงินเพื่อศึกษาดังที่กล่าวมานี้มีความมุ่งหวังว่าหากผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถหางานทำมีรายได้และนำเงินที่กู้ยืมไปนั้นมาส่งคืนแก่กองทุนเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายของผู้กู้ยืมในรุ่นต่อไป

2. เพื่อศึกษาปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การกู้ยืมเงินเพื่อศึกษานี้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการชำระหนี้กู้ยืมคืน ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกาศคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นผู้ขาดแคลนทุน

ทรัพย์และคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงิน พ.ศ. 2544 แต่ยังคงพบว่ามีปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาอยู่อีกหลายประการ เช่น

ปัญหาเกี่ยวกับการค้ำประกัน สืบเนื่องจากได้มีการกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กู้สามารถเป็น ผู้ค้ำประกันให้แก่ผู้กู้ได้ ซึ่งกรณีที่ผู้กู้เป็นนักเรียน นักศึกษาที่มีฐานะยากจน หากมีการผัดผ่อนชำระหนี้เงินกู้จนเรื่องดำเนินการไปถึงชั้นบังคับคดี การที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบิดา มารดาหรือผู้ปกครองซึ่งมีฐานะเดียวกันกับผู้กู้มาชำระหนี้แทนผู้กู้นั้นย่อมไม่มีทางเป็นไปได้ และหากมีการกำหนดให้ผู้ค้ำประกันเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของผู้กู้แล้วจะเป็นการเพิ่มภาระและอุปสรรคให้ผู้กู้เนื่องจากไม่สามารถหาบุคคลมาค้ำประกันได้นั่นเอง

ปัญหานี้ค้างชำระ พบว่าไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้กู้ไม่มีความเกรงกลัวและไม่เคารพต่อกฎหมาย และเห็นว่าดอกเบี้ยของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำเพียงร้อยละ 1 ต่อปี จึงนำเงินที่มีอยู่ไปชำระหนี้ในส่วนอื่นที่มีดอกเบี้ยสูงกว่าแทน แต่ก็มีลูกหนี้อีกบางคนที่ยังไม่มียานทำ บางคนขาดจิตสำนึก และไม่คิดว่ารัฐจะดำเนินการฟ้องร้องคดีจริง ทั้งนี้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ได้มีการบัญญัติขึ้นมาใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาค้างชำระหนี้และเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และเพิ่มมาตรการในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีการกำหนดให้ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องแจ้งสถานะการเป็นผู้กู้ยืมเงินต่อหัวหน้างานของตน เพื่อให้นายจ้างหักเงินได้พึงประเมินของผู้กู้คืนต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกำหนดหน้าที่ให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินมีหน้าที่หักเงินได้พึงประเมินของผู้กู้ยืมเงินซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินดังกล่าว เพื่อชำระเงินกู้ยืมคืนตามจำนวนที่กองทุนแจ้งให้ทราบ หากไม่ดำเนินการให้ถูกต้องก็จะต้องมีความผิดและต้องรับโทษตามที่บัญญัติในมาตรา 51 ซึ่งก็มีช่องว่างในประเด็นที่หากลูกจ้างมีเจตนาทุจริตไม่แจ้งข้อมูลให้นายจ้างหรือหัวหน้างานทราบเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินเพื่อศึกษาก็จะทำให้ไม่มีการหักเงินได้พึงประเมินเพื่อนำคืนกองทุน นอกจากนี้หากเป็นลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพอิสระก็อาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับการไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีและไม่มีการนำส่งเงินคืนกองทุนด้วย

ปัญหาการทุจริตของผู้กู้พบว่าในการกู้ยืมเงินเพื่อศึกษานั้นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์บุคคลที่สามารถเป็นผู้รับรองรายได้โดยกำหนดให้ผู้ขอกู้ยืมจัดหาบุคคลใดบุคคลหนึ่งดังต่อไปนี้มาเป็นผู้รับรองรายได้ของผู้กู้เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติเงินจากกองทุนฯ ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2542 2) สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 3) หัวหน้าสถานศึกษาที่ผู้ขอกู้ยืมศึกษาอยู่ โดยเป็นเพียงการนำเอกสารแบบฟอร์มไปให้บุคคลดังกล่าวทำการลงลายมือชื่อเพื่อรับรองรายได้ก็สามารถนำไปประกอบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้ จึงทำให้เกิดช่องว่างอันเป็นปัญหาการทุจริตของผู้กู้บางคนที่ไม่ได้เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์แต่ต้องการนำเงินที่ได้จากการกู้ยืมไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือยในเรื่องอื่นที่นอกเหนือจากประโยชน์ด้านการศึกษา

3. เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากฎหมายเกี่ยวกับหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

ปัญหากฎหมายที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา สามารถแก้ไขได้โดยการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมด้วย เช่น การชำระหนี้คืน ระยะเวลาปลอดหนี้ ระดับการศึกษาสูงสุด การกำหนดคุณสมบัติของผู้กู้ยืม คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน คุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ครอบครัวของผู้กู้ การค้ำประกัน การรับรองรายได้ครอบครัวของผู้กู้ มาตรการในการติดตามตรวจสอบข้อมูล บทลงโทษแก่ผู้กู้ที่กระทำการโดยทุจริตไม่เปิดเผยข้อมูลกำหนดหน่วยงานที่ต้นสังกัดหรือองค์กรที่ผู้กู้ทำงาน เป็นต้น นอกจากนี้แม้ในปัจจุบันจะได้ขอความร่วมมือจากกรมสรรพากรในการหักเงินได้ของลูกหนี้เพื่อนำส่งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแล้ว ครรจะต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานทะเบียนราษฎร สำนักงานประกันสังคม รวมถึงหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ เพิ่มเติมด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลของผู้กู้สำหรับการใช้ในการตรวจสอบฐานะ การเคลื่อนไหว การทำงาน รายได้ของผู้กู้และครอบครัวประกอบการติดตามทวงถาม

สรุปและอภิปรายผล

ปัญหาเรื่องหลักเกณฑ์การคืนเงินกู้ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) การที่มาตรา 44 เกี่ยวกับการชำระเงินคืนกองทุนที่บัญญัติให้ผู้กู้ยืมที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วมีหน้าที่จะต้องชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้รับไปคืนให้แก่กองทุน โดยไม่ได้มีการกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับระดับการศึกษาสูงสุดว่าควรอยู่ในระดับใด ดังนั้น หากผู้กู้ยืมที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วหากศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นก็สามารถอ้างได้ว่าตนยังมีความประสงค์จะศึกษาต่อ ยังไม่ถึงว่าสำเร็จการศึกษาจึงยังไม่มีหน้าที่จะต้องชำระหนี้คืนให้แก่กองทุน ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงควรกำหนดเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาของผู้กู้ว่ามีหน้าที่เริ่มชำระหนี้เงินกู้ยืมคืนเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับใดทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจน และหากผู้เรียนซึ่งเป็นลูกหนี้ของกองทุนมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปอีกก็สมควรที่จะต้องให้ทุนทรัพย์ส่วนตัว

ปัญหาเรื่องการค้าประกัน พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 มาตรา 41 ให้อำนาจแก่คณะกรรมการกองทุนเกี่ยวกับการกำหนดให้มีการค้ำประกันเงินกู้ยืมประกอบกับประกาศคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนดหลักเกณฑ์การค้าประกันไว้ว่าในสัญญากู้ยืมเงิน บิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือคู่สมรส หรือบุคคลที่ประกอบอาชีพมีรายได้น่าเชื่อถือตามที่คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมประจำสถานศึกษากำหนดให้เป็นผู้ค้ำประกันได้ ซึ่งการไม่จำกัดประเภทของบุคคลผู้ค้ำประกันที่ไม่สมควรรับไว้เป็นหลักประกันการชำระหนี้เงินกู้ยืมทำให้เกิดปัญหาในการชำระหนี้เนื่องจากการกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครองของผู้กู้เป็นผู้ค้ำประกันได้ก็มีความเสี่ยงต่อการที่หนี้เงินกู้ยืมเพื่อศึกษานั้นจะกลายเป็นหนี้สูญ เพราะบุคคลเหล่านี้ย่อมมีฐานะยากจนเช่นเดียวกันกับผู้กู้ยืมไม่มีความสามารถที่จะชดใช้เงินคืนให้แก่กองทุนเช่นเดียวกับผู้กู้ยืมนั่นเอง แต่ถ้าหากเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันเป็นบุคคลอื่นถึงที่ไม่ใช่คนในครอบครัวเดียวกันกับผู้กู้ แม้มีแนวโน้มในการที่จะได้รับชำระหนี้คืนมากกว่าก็ตามแต่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อผู้กู้ได้ เพราะการหาบุคคลอื่นมาค้ำประกันย่อมเป็นไปได้ยาก ถ้าไม่สามารถหาบุคคลค้ำประกันได้ก็ไม่สามารถกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาและทำให้หมดโอกาสในการศึกษาต่อตนเอง

ปัญหาต่อมา คือ ปัญหาหนี้ค้างชำระและการฟ้องร้องบังคับคดี การติดตามผู้กู้ที่มีการค้างชำระไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากการกำหนดระยะเวลาก่อนดำเนินการฟ้องร้องเป็นคดีสู่ศาลนั้นยาวนานเกินไปจนทำให้ยากแก่การติดตามลูกหนี้ของกองทุน จึงเห็นควรเริ่มติดตามให้ผู้กู้มาชำระหนี้ตั้งแต่ปีแรก ๆ ที่ค้างชำระ เนื่องจากหากมีการติดตามหนี้อย่างใกล้ชิดแล้วย่อมทำให้โอกาสได้รับชำระมีเพิ่มมากขึ้นด้วย ทั้งนี้ แม้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 มาตรา 42 จะได้กำหนดให้ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องแจ้งสถานะการเป็นผู้กู้ยืมเงินต่อหัวหน้างานของตนเพื่อให้นายจ้างหักเงินได้พึงประเมินของผู้กู้คืนต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ต่อไป ตามมาตรา 51 แต่ในความเป็นจริงหาก ผู้กู้มีเจตนาทุจริตตั้งแต่แรกย่อมเป็นการยากที่นายจ้างหรือหัวหน้างานจะทราบถึงข้อมูลการกู้ยืมหากผู้กู้ไม่ได้แจ้งให้ทราบ

ปัญหาสุดท้าย คือ ปัญหาการทุจริตของผู้กู้ยืมที่พบว่าผู้กู้ยืมประเภทที่ขาดแคลนนั้นมีจำนวนไม่น้อยที่ไม่ใช่คนยากจนจริง ๆ ผู้กู้เงินบางส่วนนำเงินไปใช้จ่ายกับของใช้ฟุ่มเฟือยทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งของการมีหนี้ค้างชำระ เนื่องกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ไม่มีการตรวจสอบอย่างจริงจัง เพียงแค่ผู้กู้มีหนังสือรับรองรายได้ของครอบครัวมาแสดงว่าครอบครัวมีรายได้เท่าใด ซึ่งเป็นการขัดกับกับบทบัญญัติของกฎหมายและวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ที่ต้องการให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อย ซึ่งเมื่อผู้กู้มีเจตนาทุจริตตั้งแต่แรกก็จะเป็นไปได้ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็จะทำการทุจริตโดยการปกปิดข้อมูลการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาต่อหัวหน้างานอันเป็นการหลีกเลี่ยงการชำระเงินกู้คืนให้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหากฎหมายในการบังคับชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560

1.จากปัญหาในเรื่องหลักเกณฑ์การคืนเงินกู้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ารัฐควรต้องพิจารณา มาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 โดยกำหนดใหม่ให้ชัดเจนถึงหน้าที่การชำระหนี้เงินกู้ยืมเงินคืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องกำหนดระดับการศึกษาที่เมื่อผู้กู้สำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องเริ่มต้นชำระหนี้คืนไว้อย่างชัดเจน เช่น กำหนดให้เมื่อผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้วจะต้องเริ่มชำระเงินที่กู้ยืมคืนให้แก่กองทุนภายใน 2 ปี นับแต่วันที่สำเร็จการศึกษาไม่ว่าผู้กู้นั้นจะประสงค์จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือไม่ก็ตาม เนื่องจากการศึกษาในระดับปริญญาตรีนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเพียงพอต่อความต้องการของสังคมในเบื้องต้นแล้ว นอกจากนี้ควรที่จะต้องกำหนดช่วงเวลาในการกู้ยืมเงินให้ชัดเจน เช่น กำหนดให้ผู้กู้ไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือไม่ก็ตามจะต้องชำระหนี้ภายในเวลาไม่เกิน 12 ปี นับตั้งแต่วันทำสัญญา เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถทราบกำหนดเวลาที่แน่ชัดในการเริ่มชำระเงินคืนให้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

นอกจากนี้ในการคิดอัตราดอกเบี้ยนั้นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นั้น ถึงแม้จะเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเฉพาะจึงไม่อยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวกับดอกเบี้ย รวมทั้งไม่อาจนำพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาใช้ในการพิจารณา

แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากการให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาผู้ยากไร้ ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือแก่ผู้กู้ยืมที่มีฐานะยากจนควรจะเลือกกำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไป หรืออาจกำหนดลดอัตราดอกเบี้ยรวมถึงอาจกำหนดให้งดเว้นดอกเบี้ยแก่ลูกหนี้ที่ยากไร้ที่ชำระเงินคืนแก่กองทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการจูงใจให้ลูกหนี้ชำระหนี้เงินกู้คืนให้แก่กองทุนและเป็นการแบ่งเบาภาระให้แก่ลูกหนี้อีกทางด้วย

2.จากปัญหาเรื่องของการค้าประกันกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ควรวางมาตรการหรือกฎเกณฑ์ในการได้ข้อมูลของผู้ค้าประกันให้ชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ในส่วนของการหาบุคคลมาเป็นผู้ค้าประกันนั้นควรกำหนดให้ผู้ค้าประกันเป็นบุคคลภายนอกที่มีอาชีพค้า มารดา หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้กู้เอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการรับชำระหนี้ของกองทุนมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามอาจมีการกำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการค้าประกันให้แก่ผู้กู้ที่ไม่สามารถหาบุคคลภายนอกมาค้าประกันได้ โดยพิจารณาข้อเท็จจริงและความจำเป็นต่าง ๆ ของผู้กู้เป็นราย ๆ ไป หรืออาจมีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นมาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้กู้ที่ยากไร้และขาดหลักประกัน โดยมีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้กู้รายดังกล่าวจะต้องทำงานเป็นการคืนทุนให้แก่รัฐแทนการชำระหนี้ เช่นเดียวกับกรณีข้าราชการที่ขอกู้เงินจากหน่วยงานเพื่อศึกษาต่อ เป็นต้น ซึ่งมาตรการช่วยเหลือนี้น่าจะช่วยให้ผู้กู้ที่ยากไร้และขาดหลักประกันให้มีโอกาสทางการศึกษา

3.ปัญหานี้ค้างชำระและการฟ้องร้องบังคับคดีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ควรสร้างเงื่อนไขในการจูงใจให้ผู้ชำระหนี้เร็วขึ้น อาจกำหนดให้ยกเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยให้แก่ผู้กู้ที่ดำเนินการชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กองทุนกำหนดเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการชำระหนี้

ในส่วนของการติดตามการชำระหนี้คืนแก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) นอกจากที่อาศัยอำนาจของกรมสรรพากรกระทรวงการคลังให้ดำเนินการ ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2560 ดังที่ทำอยู่ในปัจจุบันแล้ว ควรที่จะประสานกับงานทะเบียนราษฎรในการใส่ข้อมูลเกี่ยวกับการทำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อศึกษาดังกล่าวของผู้กู้ลงในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของผู้กู้ด้วย อีกทั้งควรจะต้องดำเนินการขอความร่วมมือจากสำนักงานประกันสังคมเพื่อตรวจสอบการทำงาน รายได้ของลูกหนี้เพื่อให้เกิดการชำระหนี้ที่รัดกุมและเข้มงวด นอกจากนี้ ยังควรที่จะต้องหามาตรการในการติดตามข้อมูลของลูกหนี้ที่ทำงานอาชีพอิสระด้วยเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอันจะมีผลต่อเนื่องต่อการหักเงินได้พึงประเมินของผู้กู้ยืมเงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้คืนด้วย เนื่องจากผู้กู้ที่ประกอบอาชีพอิสระอาจมีบางส่วนที่ไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีต่อกรมสรรพากร

4.ปัญหาการทุจริตของผู้กู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และสถานศึกษาควรปลูกจิตสำนึกแก่ผู้กู้ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ประโยชน์ที่ได้รับจากการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประอบความเสียหายเมื่อผู้กู้ไม่ชำระหนี้เงินกู้ยืมจะมีผลกระทบต่องานในรุ่นต่อ ๆ ไป และจะมีผลกระทบต่องานผู้กู้ยืมที่ค้างชำระเองด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2560). **ความเป็นมา**. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2560, จาก <https://www.studentloan.or.th/th/aboutus>.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2560). **ระเบียบ และประกาศสำหรับการให้กู้ยืม ปีการศึกษา 2561**. ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2561, จาก <https://www.studentloan.or.th/th/news/1548916450>.
- กิงกาญ แก่นจันทร์. (2560). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. **วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรี รัชใช้สังคม**. ปีที่ 3 (ฉบับที่ 1), หน้า 107-123. ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2560, จาก https://research.dru.ac.th/e-journal/file/2017_06_29_095510.pdf.
- กิตติศักดิ์ ปรกติ. (2537). **ความเป็นมาและหลักการใช้นิติวิธีในระบบซีวิลลอว์และคอมมอนลอว์ (ตอนที่ 2)**. นิตยสารสำนักงานศาลยุติธรรม ดุลพาห. ปีที่ 41 (ฉบับที่ 1), หน้า 50-74. ค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2560, จาก http://elib.coj.go.th/Article/d41_2_5.pdf.
- ปัญหาการเงินแห่งชาติที่แก้ไม่ตก**. (2559). ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2560, จาก <https://moneyhub.in.th/article/thai-studentloan-problem/>.
- ยุวดี อินทร์สุพัตร. (2558). รายงานการศึกษาเรื่องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค กรณีการบอกเลิกสัญญา. ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561, จาก http://www.ocpb.go.th/download/article/article_20180223091146.pdf.
- เลอลักษณ์ แสงอัมพร และสุชาติ ทวีพรปฐมกุล. (2558). **ความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการที่มีต่อศูนย์เยาวชนมิติใหม่กรุงเทพมหานคร**. วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรี รัชใช้สังคม. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 1), หน้า 100-112. ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2560, จาก https://research.dru.ac.th/e-journal/file/2015_12_30_151453.pdf.
- วงศ์พร จิระภาค. (2556). **ปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ศึกษากรณีสัญญาที่จอดรถยนต์**. ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561, จาก http://elib.coj.go.th/managecourt/data/MC2557_17_71.pdf.
- ศนันท์กรณ โสทธิพันธุ์. (2559). **คำอธิบายนิติกรรมสัญญา**. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.
- ศิริลักษณ์ ประภาศิริ. (2559). **หลักเสรีภาพในการเลือกกฎหมายในสัญญาระหว่างประเทศ ตาม Rome I Regulation 2008**. ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2561, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/bitstream/123456789/55461/1/5686024234.pdf>.
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2559). **รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.** . ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2561, จาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nla2557/d111759-09.pdf.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2560). **ห้องสมุดกฎหมาย**. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2560, จาก <http://www.krisdika.go.th>.
- สุพิศ ประณีตพลกรัง. (2561). **หลักและทฤษฎีกฎหมายแพ่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม.

เสนีย์ ปราโมช. (2559). ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและหนี้ เล่ม 1 (ภาค 1-2).

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.

MoneyHub. (2560). ให้นายจ้างหักเงินเดือนใช้หนี้กองทุน! พ.ร.บ. กยศ. ใหม่ ประกาศใช้แล้ว(ข่าว).

ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2560, จาก <https://moneyhub.in.th/article/new-student-loan-announcement/>